

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Πώς βλέπω τον κόσμο

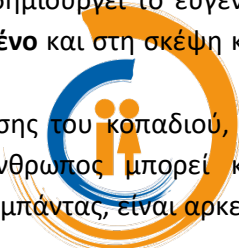
Ποιο είναι το νόημα της ανθρώπινης ζωής ή της οργανικής ζωής συνολικά; Η απάντηση σε αυτήν την ερώτηση συνεπάγεται μια ολόκληρη θρησκεία. Έχει συνεπώς κάποιο νόημα – αναρωτιέσαι – να τη θέτουμε; Απαντώ πως ο άνθρωπος που αντιμετωπίζει την ίδια τη ζωή του και αυτή των συνανθρώπων του σαν κάτι χωρίς νόημα δεν είναι απλά δυστυχής αλλά και σχεδόν ανάξιος να ζει.

Τι ασυνήθιστη κατάσταση είναι αυτή η δική μας, των θνητών! Καθένας από εμάς βρίσκεται εδώ για μια σύντομη διαμονή. Δε γνωρίζει για ποιο σκοπό, αν και μερικές φορές το διαισθάνεται. Αλλά από τη σκοπιά της καθημερινής ζωής, χωρίς να πηγαίνουμε βαθύτερα, υπάρχουμε για τους συνανθρώπους μας – πρώτιστα γι' αυτούς που από τα χαμόγελά τους και την καλή τους κατάσταση εξαρτάται η ευτυχία μας και έπειτα για όλους αυτούς τους άγνωστους σε μας προσωπικά, με τις τύχες των οποίων όμως είμαστε δεμένοι μέσω δεσμών συμπάθειας.

Το να ερευνώ για το νόημα ή τον σκοπό της ύπαρξης κάποιου, ή της δημιουργίας του, μου φαινόταν γενικά παράλογο από **αντικειμενική** σκοπιά. Άλλωστε, ο καθένας έχει συγκεκριμένα ιδανικά που καθορίζουν την κατεύθυνση των προσπαθειών του και της κρίσης του. Με αυτή την έννοια δε βλέπω την ευκολία και την ευτυχία σαν αυτοσκοπούς – θεωρώ μια τέτοια ηθική βάση πιο σωστή για μια αγέλη γουρουινιών. Τα ιδανικά που μου φώτισαν τον δρόμο και που κάθε στιγμή μου έδιναν κουράγιο για να αντιμετωπίσω τη ζωή ευδιάθετα υπήρξαν η Αλήθεια, η Καλοσύνη και η Ομορφιά. Χωρίς την έννοια της αδελφότητας με ανθρώπους με παρόμοιες σκέψεις, τη φροντίδα για το αντικειμενικό, το αιώνια απραγματοποίητο στο χώρο της τέχνης και της επιστημονικής έρευνας, η ζωή θα μου φαινόταν άδεια. Οι καθημερινοί στόχοι της ανθρώπινης προσπάθειας – περιουσία, **επιφανειακή** επιτυχία, πολυτέλεια- πάντοτε μου φαίνονταν περιφρονητέοι.

Το πολυτιμότερο πράγμα στη μεγαλοπρέπεια της ανθρώπινης ζωής είναι το δημιουργικό και ευαίσθητο άτομο, η προσωπικότητα. Αυτή μόνο δημιουργεί το ευγενές και το θείο, ενώ το κοπάδι, έτσι όπως είναι, παραμένει **αποκτηνωμένο** και στη σκέψη και στα αισθήματα.

Αυτό το θέμα με φέρνει στο άλλο άσχημο προϊόν της φύσης του κοπαδιού, το μιλιταριστικό σύστημα, που τόσο απεχθάνομαι. Όταν ένας άνθρωπος μπορεί και ευχαριστιέται παρελάνοντας σε σχηματισμούς στο πρόσταγμα μιας μπάντας, είναι αρκετό

να με κάνει να τον περιφρονήσω. Ο εγκέφαλος του δόθηκε κατά λάθος. Το μόνο που του χρειάζεται είναι μια σπονδυλική στήλη για να στηρίζεται. Αυτή η **μάστιγα** του πολιτισμού πρέπει να **καταργηθεί** το γρηγορότερο. Ο ηρωισμός κατά διαταγή, η βία χωρίς νόημα και όλη η μολυσματική ανοησία που συμβαδίζει με τ' όνομα του πατριωτισμού – πόσο τα απεχθάνομαι! Θεωρώ τον πόλεμο σαν ένα κακό, αξιοκατάκριτο πράγμα: θα προτιμούσα να γίνω κομμάτια, παρά να πάρω μέρος σε μια τόσο απεχθή επιχείρηση. Αλλά και πάλι, η γνώμη μου για το ανθρώπινο είδος βρίσκεται τόσο ψηλά, σε πείσμα όλων, που πιστεύω ότι αυτός ο μπαμπούλας θα είχε εξαφανιστεί εδώ και καιρό, αν η υψηλή λογική των εθνών δεν είχε συστηματικά διαφθαρεί από τα εμπορικά και πολιτικά συμφέροντα που επενεργούν, έχοντας σαν όργανα τα σχολεία και τον Τύπο.

Διασκευασμένο απόσπασμα από το βιβλίο “Πώς βλέπω τον κόσμο” του Albert Einstein, εκδόσεις Νέα Σύνορα –Α.Α. Λιβάνη

A. Να αποδώσετε την περίληψη του κειμένου σε 120 -130 λέξεις. (Μονάδες 25)

B1. Να χρησιμοποιήσετε την παρακάτω περίοδο λόγου σε μία παράγραφο 90 - 100 λέξεων: «Το πολυτιμότερο πράγμα στη μεγαλοπρέπεια της ανθρώπινης ζωής [...] είναι το δημιουργικό και ευαίσθητο άτομο, η προσωπικότητα.» **(Μονάδες 10)**

B2. «Όταν ένας άνθρωπος μπορεί και ευχαριστείται παρελάνοντας σε σχηματισμούς στο πρόσταγμα μιας μπάντας, είναι αρκετό να με κάνει να τον περιφρονήσω. Ο εγκέφαλος του δόθηκε κατά λάθος. Το μόνο που του χρειάζεται είναι μια σπονδυλική στήλη για να στηρίζεται.»: **να χαρακτηρίσετε το ύφος του συγγραφέα στο παραπάνω απόσπασμα. Αιτιολογήστε την απάντησή σας αναφέροντας τα συναισθήματα που επιδιώκει να εκφράσει σε αυτό. (Μονάδες 3)**

B3. Πού αποσκοπεί ο συγγραφέας α) με τη χρήση της παύλας στην τρίτη παράγραφο : «- περιουσία, επιφανειακή επιτυχία, πολυτέλεια» (Μονάδες 3) **και β) του θαυμαστικού στη δεύτερη παράγραφο:** «Τι ασυνήθιστη κατάσταση είναι αυτή η δική μας, των θνητών!» (μονάδες 3); **(Μονάδες 6)**

B4. Να αιτιολογήσετε την εναλλαγή α' ενικού και γ' ενικού προσώπου στην τελευταία παράγραφο του κειμένου: «Αυτό το θέμα ... και τον τύπο.» **(Μονάδες 6)**

B5. Να αναγνωρίσετε τη νοηματική σχέση μεταξύ της τέταρτης και πέμπτης παραγράφου του κειμένου: «Το πολυτιμότερο ... τα σχολεία και τον Τύπο.» **(Μονάδες 5)**

B6. Να γράψετε ένα αντώνυμο για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις: αντικειμενική, επιφανειακή, αποκτηνωμένο, μάστιγα, καταργηθεί. **(Μονάδες 5)**

Γ. Εκφωνείτε ομιλία στη Βουλή των εφήβων στην οποία αποφασίσατε να εκφράσετε τους προβληματισμούς σας για την έκρυθμη κατάσταση που δείχνει να βιώνει ο πλανήτης σε ό,τι αφορά κυρίως τις σχέσεις μεταξύ των λαών. Πιο συγκεκριμένα, σκοπεύετε να τονίσετε την αναγκαιότητα οι νέοι να αγωνιστούν για την επίτευξη ενός υγιούς διεθνισμού και τονίζετε τις προϋποθέσεις που οφείλουν να πληρούνται υπέρ ενός βαθιά ανθρωπιστικού κοσμοπολιτισμού. [500 – 600 λέξεις] (Μονάδες 40)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

**ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ - ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΙΩΤΑ - ΣΥΡΜΟΣ ΜΙΛΤΟΣ
ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΨΩΜΑ ΑΡΕΤΗ**

